

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 20.
Horiscolii notificate nu se
primiso. — Manuscrizile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anuțuri:
în Viena: M. Dvies, Heinrich
Schäfer, Rudolf Moss, A. Oppelt
Nachfolger; Anton Oppelt, J.
Danziger, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Keaton Bernat; în
București: Agenca Haas, Snc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Löwenmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L I X.

„Gazeta“ iese în ziua care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ADMINISTRAȚIUNEA PENTRU BRAȘOV
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etajiu
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 29.

Brașov, Vineri 7 (19) Februarie

1897.

Ce vor cu Asociațiunea?

II.

Peste puțin se va întruni adunarea generală extraordinară a Asociațiunii transilvane, conchiămată de comitet spre a lua o deciziune în afacerea schimbării statutelor.

De adunare ne despart încă numai două săptămâni. Este prin urmare, credem, la timp și la loc să ne întrebăm dacă publicul nostru e orientat ori nu asupra cestiunii, ce va avea să se rezolveze la acosta adunare?

Pentru a ne da sêmă de înțreaga importanță a lucrului trebuia să fim în clar mai întâi decât se tratăză numai de-o simplă formalitate, ce i-se cere adunării generale extraordinare a Asociațiunii dela 10 Martie a. c. să implinescă, ori că ea este chiămată a lua o deciziune principiară într'un cas neprevăduț?

Acosta întrebare a fost clarificată după părerea noastră, deja în primul articol, ce l'am scris în afacerea amintită înainte cu deșe zile. Insuși comitetul află de lipsă a accentua în convocarea sa că e vorba de schimbarea titlului Asociațiunii, care se cere din partea ministrului ca condiția pentru aprobarea statutelor schimbate.

Va înțelegem fără de nici o greutate ori și cine, că alegerea titlului său mai bine deș a numelui, este și rămâne un drept exclusiv al societății, și că o schimbare a numelui cel pörtă de 35 de ani, ar fi echivalentă chiar cu-o schimbare a existenței sale, căci având alt nume, este învederat, Asociațiunea va înceta de-a mai fi cea de până acum, ea va deveni altă societate.

Când am scris primul articol cu titlul de mai sus, n'aveam decât informațiunea, pe care ni-o dase comitetul Asociațiunii în convocare.

Astăzi suntem în pozițiune a cunoșce ceva mai de-apröpe cel puțin pretenția, pe care o ridică ministrul de interne cu privire la modificarea titlului Asociațiunii.

Ministrul cere ca în viitor Societatea să pörte numirea: „Asociațiunea cetățenilor maghiari de naționalitate română“.

Mai întâi ministrul de interne — nu mai scim cel actual, ori antecesorul lui — ceruse numirea de „Asociațiunea a Maghiarilor de limba română (román ajku)“. Acuma a mai mitigat într'u câtva espresiunea, schimbând cuvântul „Maghiari“ cu „cetățeni maghiari“, ear cuvintele „limba română“ cu „naționalitate română“.

În fond și una și alta numire exprimă aceeași idee și tinde la același scop: de a suprima din titlul Asociațiunii*) cuvântul „transilvan“, ca reminiscință a unei individualități istorice și de a șterge tot-odată și cuvântul „popor“, ca espresiune a individualității noastre etnice.

*) Titlul oficial este: „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“.

În înțelesul pretensiunii ministrului, Asociațiunea ar avea să reprezente deci în viitor un fel de „Kulturregylet“ al unor „cetățeni maghiari de naționalitate română.“

Spuneți acum, dacă o astfel de Societate ar mai pute fi privită ca identică cu Asociațiunea noastră actuală și dacă ea nu ar deveni altă Societate prin modificarea indicată a numelui său?

A mai încerca să documentăm acosta ar fi, credem, de prisos. Scie și simte fiă-cine ce noimă și însemnătate reală au asemeni pretensiuni ale guvernului unguresc.

Ceea ce însă trebuie să facem chiar acum este a da publicului nostru unele esplicări privitor la acosta cestiune, pe care o considerăm ca foarte gravă și nu numai pentru moment, ci mai vartos pentru viitor.

Statutele „Asociațiunii transilvane“ au fost aprobate prin prealalta deciziune a Majestății Sale din 6 Septembrie 1861, prin urmare încă înainte cu 35 de ani. Dreptul de supraveghiere rezervat în statute fostului guvern transilvan, l'a exercitat mai târziu guvernul unguresc. De câte ori s'a ales presidentul Asociațiunii ori membri cari sunt supuși străini, guvernul unguresc s'a folosit de dreptul de aprobare său respingere. Alt drept de ingerință n'a avut și n'a putut avea guvernul unguresc față de societatea întărită de Majestatea Sa.

În consecință guvernul unguresc n'a pretins și nici n'a putut pretinde vr'o modificare a statutelor și cu atât mai puțin o schimbare a numelui societății. Și în anul 1895 guvernul s'a mărginit a cere numai și numai reviziunea celor doi paragrafi privitori la supraveghiere, amăsuraț imprejurarilor schimbate prin încetarea guvernului transilvan, de care se vorbea în statute.

La adunarea generală din 1895 comitetul a făcut propunerea, ca cu ocaziunea modificării cerute de guvern să se modifice în general statutele în sensul de a-se aduce unele ameliorări într'ensele și acosta propunere a fost primită de adunare, ér proiectul statutelor modificate a fost încredințat comitetului, ca să stăruie pentru aprobarea lui.

Comitetul a dat însă de piedeci, cari acum după un an și jumătate l'au îndemnat să apeleze la Adunarea generală.

E învederat că adunarea generală dela Blășiș din 1895 prin cererea ei de-a se face îmbunătățiri, modificându-se unele dispozițiuni din statute în afară de paragrafi relativi la supraveghiere, n'a voit și n'a putut să acorde guvernului un drept de ingerință ce nu-i compete. Și mai puțin însă a voit adunarea să dea guvernului privilegiu de-a merge până a pretinde ca Asociațiunea să declare, dându-și alt nume, că ea nu mai este societatea, care a fost timp de 35 de ani.

Este o întrebare, asupra căreia vor avea încă, să se pronunțe juris-

prudenții, decât printr'o astfel de schimbare a numelui Asociațiunea nu ar înceta și de jure de a mai exista. Să ținem sêmă numai de multele donațiuni făcute pe numele Asociațiunii și parte mare induse și în cărțile fundare. Ce încurcături și procese nu s'ar pute nasce numai de aici!

Acosta este, pe scurt, starea lucrului, din care rezultă clar și limpede, că Adunarea generală niciodată nu va pute să răscumpere cu astfel de jertfe aprobarea proiectului de statute votat la 1895, ci pentru apărarea existenței amenințate a Societății va trebui mai mult ca ori și când să susțină terenul și poziția de drept a „Asociațiunii transilvane“, circumscrise în statutele ei întărite de Majestatea Sa.

Cestiunea cretană.

Ocuparea orașului Canea de trupele puterilor europene, întâmplată Luni după amiază, au dat lucrurilor din Creta o nouă înfățișare. Acum cestiunea cretană nu se mărginesc numai la Grecia și la Turcia, ci a devenit în adevăr o cestiune internațională. Se vede tréba, că guvernul turcesc a voit cu ori și ce preț să evite un conflict cu Grecia și de aceea noul guvernator al insulei, Ismail Bey, s'a declarat pe deplin înțeles cu ocuparea portului Canea de trupele puterilor. Va să dăcă, de aici înainte Grecii nu vor avea a face numai cu trupele turcesc din insula, pe care ar voi s'o anexeze, ci cu trupele unite ale tuturor puterilor, căci e probabil, că ocupațiunea comună a acestora nu se va mărgini numai asupra orașului Canea, ci se va estinde și asupra altor puncte din Creta. Cu toate acestea Grecii nu se lasă de acțiunea lor, ci dimpotrivă o continuă mai departe, după cum se împărțășesc, chiar cu mai mare energie ca până acum. Colonelul Vassos, adjutantul regelui grecesc, a primit ordin din partea guvernului din Atena, să ocupe Creta în numele regelui George, să alunge pe Turci din fortărețe și îndată după debarcarea sa să dea o proclamațiune către locuitorii insulei. Punctul din urmă l'a și îndeplinit colonelul grecesc, dér până la eșecutarea celorlalte două puncte de bună sêmă va mai trece puțină vreme. Se înțeleg, că nici nu-i dă mâna guvernului grecesc să se retragă dintr'o afacere, în care a intrat cu atâtea resoluțiune și pöte că tot contéză la complicațiuni între puteri, în urma cărora Creta ar pute pica în mâinile urmașilor lui Miltiade și ai lui Themistocle. De-ocamdată însă acestor dorințe grecesc li-s'a pus öre-care stavilă în urma atitudinii pacifice a puterilor și astfel rășboiul, care se părea iminent, s'a mai amân timer, decât nu se va amăna cu totul.

Etă cum se exprimă oficiosul „Fremdenblatt“ în privința situațiunii celei nouă, create prin întrevinerea comună a puterilor în Canea: „Faptul, că puterile sunt hotărâte a lua măsurile cele mai rigurose, ca să împedecă dușmăniile Grecilor față cu Turcia, au produs peste tot impresiunea cea mai liniștitöre. Dacă se anunță astăzi, că colonelul Vassos a isbutit a debarca pe teritoriul cretan și că a primit ordin dela guvernul său, să ocupe insula în numele

regelui Greciei, totuși nu trebuie uitat, că printr'o asemenea purcedere nu s'a câștigat nici un titlu de drept și că printr'acosta voința Europei unite nu se pöte înfrânge. Europa a luat singură în mâinile sale afacerea cretană, trimițând pe insulă trupe, de o camdată numai 900 ömeni, a öror presentă însă ajunge, ca să se marcheze situațiunea. În momentul, când flămurile Europei falfăie în Creta, nu va cuteza nimeni să pășescă la fapte, său să ridice pretensiuni în acosta insulă.“

Tot astfel cele mai multe jurnale franceze își exprimă satisfacțiunea față cu tinuta energică a puterilor și exprimă speranța, că ocupațiunea Caneei va ajunge să-i convingă pe Greci, că este mai bine să aștepte în liniște, ce va voi să facă Europa pentru connaționalii lor.

„Nat. Zeitung“ din Berlin se exprimă în modul următor: „De astă-dată flota grecescă va trebui să se retragă fără a anexa Creta la Grecia. Hotărârea Porții ar fi însă numai de jumătate, decât cu acosta ocaziune nu va înceta administrația pröstă de până acum și politica necinstită a Sultanului. Tot mai rămâne posibilitatea unei isbuçiri în Macedonia.“

„Oficiul Reuter“ din Londra aduce știria, că decât Grecia va stăru mai departe în atitudinea sa actuală, cu toate admonierile puterilor, acestora nu le rămâne alta de făcut, decât s'o constrângă cu puterea, să înceteze cu acțiunea sa. Ce e drept, un asemenea pas le-ar căde greu puterilor, dér tinuta Greciei este astfel și amenințată așa de tare pacea Europei, încât o asemenea purcedere ar pute fi inevitabilă. În ceea-ce priveșce pacificarea Cretei, Turcia este bună bucurösă s'o lasă în îngrijirea puterilor. În acosta privință cabinetele așteptă propuneri din partea comandanților corăbiilor. La cas de lipsă se vor trimite din partea tuturor puterilor reprezentate în Canea trupe de infanterie de marină, care vor ocupa insula după un plan, ale cărui detalii încă nu sunt hotărâte.“

În ședința de Luni a casei lordilor ministrul președinte engles Salisbury, răspundând la o interpelare, s'a exprimat asupra cestiunii cretane în chipul următor: „Pe când erau să se pună în aplicare reformele în Creta, guvernul grecesc a întrevinut, probabil în urma presiunii opiniunii publice, trimițând corăbii în apele cretense. Toate puterile sunt de părere, că acosta procedură a fost foarte nesocolită și au protestat cu totă serioșitatea, îndată ce s'a văduț, care sunt intențiunile Greciei“. Ministrul-președinte engles crede, că puterile nu vor aproba cu nici un preț pașii întreprinși de guvernul grecesc. Anglia își păștréză și mai departe tinuta sa de până acum, mergând și lucrând împreună cu celelalte puteri. Oficerii corăbiilor englese sunt avisați să nu întreprindă nimic isolați ci în legătură cu oficerii celorlalte puteri. „Natural însă“, continuă mai departe lordul Selisbury, „că o procedură comună aduce cu sine, că nu se pöte vorbi cu siguranță despre linia de purcedere a puterilor. Acosta e mai greu de fixat, decât decât s'ar lucra independent“. În fine prim-ministrul engles își exprimă speranța, că buna înțelegere între puteri va dura și mai departe în cestiunea cretană.

În privința evenimentelor, care s'au mai petrecut în Creta eri și alaltă-eri, au mai sosit următoarele împărțășiri: „Agenția

Havas" primesc următoarea scire cu data de 16 Febr. n.: „După o depeșă din Creta, un detașament de trupe grecesci a cuprins fortul Aghia. Cu această ocaziune s'au făcut prizonieri 400 Turci, între cari 100 soldați.“ — O depeșă din Canea sosită în Atena anunță, că se așteaptă debarcarea de trupe comune ale puterilor și în Rethymno și Herakleon. Un detașament de 15 ostași de marină în frunte cu un oficer italian s'a dus în tabăra insurgenților din jurul Canei și le-a împărțit, că orașul este cuprins de trupele puterilor. — O altă scire, pe care o primesc „Agenția Havas“, anunță, că debarcarea corpului de expedițiune grecesc s'a făcut în sinul Kolymbari sub protecțiunea corăbiilor „Hydra“ și „Admiralul Miaulis“. Două mii de Creteni înarmați au primit trupele grecesci cu entuziasm. Corpul debarcat se îndreptă spre Canea. — De-asemena se vestesc, că guvernul grecesc a făcut comande de arme și cai în mai multe părți.

Turcia încă începe a se pregăti. O telegramă din Constantinopole cu data de 16 Febr. anunță: „Ați s'a decis formarea a două escadre pentru Creta: prima sub comanda admiralului Faik Pașa va consta din patru corăbii de război și din 10 torpiloare, și va pleca de aici peste 5 zile; a doua va consta din cinci corăbii de război și 10 torpiloare, și va fi comandată de vice-admiralul Hassan-pașa. Ministrul de marină a cerut un credit extraordinar de 500,000 funți.“ — Mai departe se anunță tot cu aceea dată: „In consiliul de miniștri ținut ieri s'a decis a se conchema 5000 rezerviști și rediți ai marinei, precum și mobilizarea întregii flote“. O altă scire spune, că nu s'ar fi decis a se conchema numai 5000 rezerviști și rediți, ci 50,000, dăr ca Sultanul încă n'ar fi sancționat această deciziune. De-asemena se spune, că Sultanul ar fi schimbat țilele trecute câte-va depeși cu lordul Salisbury, în care apelază la vechia amiciție a Angliei față de Turcia și-și exprimă dorința față de o intervenire a puterilor în Creta.

Cu toate aceste pregătiri însă șansele unui eventual război au scăzut foarte mult, după-cum am arătat la început. Rămâne acum a se aștepta, ce măsuri de pacificare vor lua puterile față cu insula, care a dat și da așa de mult de lucru diplomației. Se poate, după cum susține „Timpul“ din București, că soluțiunea va fi acordarea unei depline autonomii a Cretei sub supremația Sultanului. O astfel de soluțiune ar trebui să multămese, cel puțin deocamdată, și pe Greci.

Situațiunea clerului rural unit.

Din Archidieceasa Blășiului, 1897. I.

Corul episcopatului catolic în ajunul introducerii căsătoriei civile s'a adresat că-

tră oler cu o Instrucțiune dată din o conferințele ținute la Budapesta în lunile August și Septembrie 1895, în care se recomandă clerului, ca în afacerea încheierii căsătoriilor „să se arate tot-deuna binevoitor și liberal“, dîcînd cătră capătul Instrucțiunii din cestiune, care a fost trimisă și clerului român unit:

„Avem deplină încredere, că clerul nostru curat, mirilor s'erați le va lua tot pretextul de-a neglija cununia bisericească pentru-că nu sunt în stare a plăti taxa stolară îndatinată. De unde nici nu sfîm a fi de lipsă să recomandăm clerului cu deosebire: „ca considerînd împregiurările schimbate, în lucrul acesta să se arate tot-deuna binevoitor și liberal“.

În consecință cu atare apel adresat clerului, clerul nostru greco-catolic rural, care poartă greutatea țilei, pe lângă totă s'ărăcia s., unde a correspunde și satisfacă dorinței desoperite, cununînd și pe așteptare p'auă la martirul „mai aștepta-mă“!

Lucrul naibii însă este licența de cununie s'eu „ședula protopopescă“. Lipsind această preotul este adus în alternativa neplăcută, ca s'eu să dea dela sine competența protopopescă de câte 2 fl. pentru fi-a-oare cununie, avînd apoi de a-i scote dela părechia cununată pe oalea primăriei comunale, ceea ce este identic cu a se face și degrada la rangul de executor al d-lui protopop, — s'eu, ce e și mai rău, stărînd pe lângă anticiparea competenței protopopesci înainte de cununie să 'i se răspundă: „Ei, d-le Părinte, cununăți fiind noi odată de d-l notar, rămăi cu Dumnezeu!“ lăsîndu-l acolea cu cununie cu tot. Adecă neplăceri în sus cu d-l protopop, al cărui executor ei devenit, și neplăceri în jos cu poporul.

Acăsta e situațiunea preotului.

Și totuși d-nii protopopi, trecînd cu vederea peste apelul părintesc din cestiune, în Sinodul trecut de toamnă, ce s'a ținut la Blăși, după cum relată „Unirea“ în nr. 47 din a. tr., au tras în punctul acestei dungă peste considerațiunile moralității publice și ale naționalității, ținînd și mai departe în us datina cu biletele protopopesci privitoare la licența de cununie.

Abstragînd dela împrejurarea, că aceste licențe n'au nici un temei și înțeles, afară de cel pecuniar, deoarece răspunderea pentru cununie o are preotul cununător, însuși Sinodul Metropolitan s'eu Conciliul I. provincial din 1872 consideră aceste licențe de cununie ca un lucru interinal, cari se vor ține în us numai „până când va subversa lipsa“. Apoi considerînd, că acelea s'au șters în biserica soră gr. or., și în biserica română unită abrogarea lor e numai o cestiune de timp. Mai adauge apoi, că licențele acestea sunt o piedecă în calea încheierii căsătoriilor și, în consecință, sunt periculoase pentru moralitatea publică.

În astfel de împregiurări „schimbate“ ar fi fost cestiune de nobleță și cavalierism. ca d-nii protopopi chiar în fața Sinodului trecut să fi renunțat din propriu îndemna la aole licențe, prin ceea ce ar fi îndatorat atât pe clerul rural degradat așî la rangul de executor protopopesc, cât și mai ales pe popor. *Noblesse oblige!*

Nici n'ar fi fost această vre-o extraordinară abnegare de sine, fiind protopopii nostri salariați cu câte 160—200 fl. v. a., cu câte 2—3 visitațiuni canonice pe an, fiă-care aducîndu-i câte 3—5—10 fl. dela fiă-care parochia, retăcînd alte venituri accidentale, — ar fi fost numai o concessiune pecuniară cerută și pretinsă de „împregiurările schimbate“, cum accentuează Instrucțiunea din cestiune. Să se mai delea d-nii protopopi un tot a lua, ci a mai și lăsa câte ceva!

Dăr la Sinodul trecut, clerul rural pe lângă aceea, că s'a făcut executorul competențelor protopopesci, a mai tras scurta și în alte privințe. Numărul delegaților reprezentanți aleși ai clerului rural, care face majoritatea absolută față cu viriliștii, a fost redus dela câte doi delegați din fiă-care protopopiat, cum a fost datina vechia practicoată în toate sinodele, prefăcută și consfățuită în lege, la câte unul. Cu alte cuvinte, majoritatea absolută a clerului rural s'a majorizat de minoritate!

Și mă cuprinde o mirare mare, cum s'a putut, că nici unul dintre delegații aleși n'a reclamat în fața Sinodului pentru revendicarea dreptului clerului rural, atât în ce privește rolul de executor al competențelor protopopesci, la care a fost redus, cât și mai ales în ce privește reducerea numărului delegaților aleși dela câte doi din fiă-care protopopiat la câte unul.

Dacă delegații aleși ai clerului rural n'au avut atăta conștiință de sine și de drepturile clerului rural, redus la minoritate față cu minoritatea disparentă a viriliștilor, atunci mai bine să fi renunțat la onoarea de-a figura ca delegați, căci prin tăcerea lor și-au dat numai un trist testimoniu de paupertate sufletească și s'au arătat nevrednici de încrederea clerului alegător, ale cărui drepturi erau ei chiămați a-le reclama.

SCIRILE ȚILEI.

— 6 (18) Februarie.

Pentru augmentarea clădirilor celor două universități unguresci ministrul ungd. de culte și instrucțiune publică a prezentat dietei un proiect de lege, în care cere votarea unui credit de două milioane și 600,000 fl. Din această sumă, 600,000 fl. sunt destinați pentru universitatea din Budapesta, ér două milioane pentru ridicarea unei clădiri pentru spitalul „Carolina“ din Clușiu care se stea în legătură cu universitatea.

Cununia de aur a cancelarului german. Bătrănul cancelar german, principele Hohenzolhe, și-a serbat Marți, 15 Februarie n., jubileul de 50 ani al cununiei sale. Cu ocaziunea această jubilarul a fost călduros felicitat de împăratul Wilhelm II și de toate autoritățile și corporațiunile parlamentare ale imperiului german. Serbătorea religioasă s'a făcut în palatul cancelarului, unde cardinalul Kapp a ținut o vorbire ocașională p'etruțetore. După ceremonia religioasă au urmat felicitările. Primii felicitatori au fost împăratul și împărătesa. Părechia iubilară a primit o mulțime de daruri prețioase din țără și din străinătate. Impăratul Wilhelm II. a dărunit cancelarului s'eu o medalie comemorativă de aur.

Conferința sanitară internațională. Marți după prânț s'a deschis în Veneția conferința sanitară internațională. Delegații intrunțiți la această conferință au fost salutați din partea guvernului italian de sub-secretarul de stat contele Bonin-Longere, căruiu i-a răspuns în numele conferinței delegatul austro-ungar, contele Lützow. După aceea congresul a purces la constituirea sa, alegînd de președinte pe contele Bonin-Longere.

Apunerea familiei unui conte. Ministrul ungd. de interne și președintele camerei magnaților publică ambi un edict în fôia oficială, prin care notifică, că contele Wilhelm Migazzi, care era membru al camerei magnaților cu drept de moștenire, reșosînd astă vară și nelăsînd în urma sa urmași de viță bărbătescă, prin această familia Migazzi a pierdut dreptul de membru în camera magnaților. Dacă cineva ar voi să revindesca pentru sine acest drept, are să se însinue în decurs de 6 iunl. dovedind cu acte, că este urmaș de viță bărbătescă al celei familii. După acest termen dreptul se pierde.

Un hoț din România prins în Timișoara. Se comunică din Timișoara, că poliția de acolo a prins țilele acestea un hoț, care luă parte la un mare furt, ce se comisesse la o zarață din Turnu-Severin. El se numesce Simeon Petru. În timpul din urmă petreacă câte-va săptămâni în Timișoara, unde atrase asupra sa atențiunea poliției prin marea risipă de bani, ce o făcea. Când a fost prins, s'au aflat la el 240 Napoleon-d'ori și mai multe scule prețioase.

Espedițiune de baloane. D. Hepites, directorul institutului meteorologic din București, publică următoarea înștiințare: „Se scie că în urma rezoluțiunilor luate de conferința internațională meteorologică din vara trecută la Paris, relativ la studiul atmosferic la înălțimea mării, s'a instituit un comitet aeronautic internațional permanent, cu însărcinarea de a face diverse experiențe și studii în acest sens. În sco-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(6)

Spicuirî

din „Acte și Documente relative la Istoria Renascerei României publicate de Ghenadie Petrescu, Episcop de Argeș, Dimitrie A. Sturdza, Membru Academiei Române și Dimitrie C. Sturdza.“

6) Decisiunea pentru înființarea Comitetului Unirei din 25 Maiu (6 Iunie) 1856 Iași.

Jurnal Nr. I.

Anul 1856, Maiu 25. În apropierea sosirii Comisarilor pentru a se informa de dorințele și nevoile țerei, după rostirea tractatului de Paris din 30 Martie, jos iscăliții, p'etrunși de necesitatea ca Moldovenii să se înțelgă în acest moment despre adevăratele lor dorințe și nevoi, s'au întrunit astădi și au adoptat, ca expresie a aspirațiilor lor și ca mijloc de a le realiza, de-odată următoarele:

Punctul I.

Art. I. Unirea Principatelor sub un Prinț străin dintr'o familie domnitoare în Europa, afară de dinastiile a staturilor megieșite.

Art. II. Statornicirea unei Capitale noue în mijlocul ambelor țeri.

Punctul II.

Spre răspîndirea principiilor adoptate în punctul I. se hotărăsca a se sluji:

- 1° de pressă, atât prin foile periodice, cât și prin broșuri s'eu foi isolate;
- 2° de delegați trimiși în districte;
- 3° de adunări convocate în capitală de cătră această societate a Unirei și în districte de cătră delegații s'ei.

Societatea în capitală și delegații în districte vor aduna cât mai multe iscălituri în favoarea principiilor cuprinse în punctul I.

Punctul III.

În privirea viitorului guvern provisoriu, societatea dorește ca acesta să fiă în conformitate cu glăsuirea Reglementului organic, ori-care altă combinație fiind în contra acestei legi și a vechilor drituri ale țerei.

Punctul IV.

Incât privesc Divanurile, cari urmază a fi convocate pentru a rosti dorințele și nevoile țerei în chestia organizării sale, societatea propune următoarele:

1° Componerea acestor Divanuri să se întemeeze pe alegeri.

2° Chestia alegerii fiind de-o mare însemnătate și dela acesta atărînd tot viitorul țerei, societatea g'avesce de cuviință a se înțelega asupra modului electoral celui mai priincios, ca în oas, când membrii ei ar fi consultați în acest obiect, să se p'otă rosti în conglăsuire. Spre acest sfârșit societatea a numit din sinul ei o comisiă alcătuită din cinci membri, cari vor elabora un proiect asupra modului celui mai nemerit de alegere, în conformitate atât cu vechile datini ale țerei cât și cu duhul art... din tractatul de Paris.

Comisia se va compune de d-nii vornic Const. Hurmuzachi, colonel M. Cogălniceanu, vornic D. Rallet, vornic Const. Ralla și beizade N. Șuțu și va înfățișa acest proiect la întrunirea viitoare a societății.

Punctul V.

Interesul întrunirii cerînd neapărat a intra în relație cu Românii din Valahia, societatea a hotărît ca în acest scop să trimetă din sinul ei Deputați, și pentru acoum de-odată ea însărcinează pe d-l Post.

V. Alexandri, carele a și primit această misie.

Mădulările de față ale societății g'avesco de cuviință ca în seanta viitoare să se alegă un Comitet dirigător precum și secretarii societății. Er întrunirea viitoare va fi în 30 a curentei la logof. Stefan Cărtargiu.

(Urmază subscrierile.)

7. Scrisoarea Logofătului Ceorgie Sturdza din 28 Maiu (9 Iunie) 1856 Dulcesci.

Crede, că m'am bucurat din suflet pentru progresul ce faceți în duhul Unirei Principatelor sub un domnitor străin, adecă prinț din Occident. Siliți cu inima și cu sufletul, fiind acum crisa viitorului nostru. Și de vom scăpa acum prilejul, care nu p'ote să vie peste o sută de ani, va fi vina noastră și cu dreptul ne vor blăstema strănepoții noștri, mai ales când vor vedea, că avem toate înlesnirile ce ne vin dela marele Puteri. Nu ne rămâne alta a face decât să lepădam scărnavul interes, care orbesc pe unii fără cuvînt, și să ne unim cu toții în sântul interes al patriei și al nației noastre, un foarte ușor pas.

Blăstemată și fără cuget, și netrebnică zidire va fi acela, care și în minutele

pul acesta Joi la 6 Februarie ora 10 dimineața — timp local — va avea loc o expedițiune internațională de baloane care vor porni dela Paris, Strassburg și Berlin. Se vor lansa deci trei baloane provădute cu instrumente înregistrătoare și alte diverse baloane-sondă. In caz când unul din aceste baloane ar trece d'asupra țerei noastre, publicul este rugat să binevoască a nota momentul și direcțiunea cerului in care a fost văzut. Dacă s'ar întâmpla să cadă într'o localitate pe teritoriul nostru, publicul este rugat să binevoască a cruța instrumentele. In ambele cazuri, institutul meteorologic roga publicul să binevoiască a-i comunica imediat observațiunile ce ar fi făcut.

Tunuri automate. Renumitul inginer american Pennington, cunoscut prin numărăsele sale invențiuni de aparate de război, a inventat acum o sistemă de tunuri automate. Două tunuri sunt așezate adevărat pe aceeași osiă, d'ar așa, că amândouă se pot învârti în semi-cerc, putându-se deosebi în ori-ce direcțiune. Cu ajutorul unui motor de petrolu nu numai că aparatul se poate mișca după plac, d'ar se pot descărca și tunurile, făcând astfel de prisos întrebuințarea cailor și a artileristilor. Cu noul sistem de tunuri se pot da 50-70 descărcături. In legătură cu tunul se află o cutiă, în care se cuprind alte 500 de glonțe. Pornit pe-un drum de țersă, neted, tunul automat al lui Pennington poate înainta spre inamic cu o celeritate de 72 chilometri la oră și tot cu aceeași celeritate poate fuși și îndărăt.

„Nu mergeți la balul Jidanilor!” Din Iași i-se scrie „Epocei” cu data de 2 Febr. v. următoarele: Studenții mediciniști anunțaseră o serată dansantă, pentru ieri s'era, Sâmbătă. Cu vre-o deșteptăre înaintea balului proteste anonime au fost placardate pe zidurile orașului. Publicul român este sfătuit a nu merge la balul „Jidanilor”, și cuvinte injurioase, sunt îndreptate la adresa profesorului doctor Zamfirescu, care primise patronarea seratei. Se scia în ziua seratei, că scandalul nu va lipsi. Și, în adv'ar, pe la 8 ore s'era, vre-o 18 studenți, se scoborau pe strada Lăpușeanu, în liniște. Ajunși în strada Alexandrii, în dreptul „societății studenților în medicină”, manifestații strigară în cor: „Jos Jidanii!” Ceva din asistență adause: — Să dăm jos tabla și să punem la loc una jidovăscă! (Se dice că societatea studenților în medicină e compusă în majoritate de Evrei). — Nu acum — replică un altul. Ci mâne, la lumina zilei, în fața poporului. Și se îndreptară spre teatru, cântând „Deșteptăre Române!” Ajunși în fața teatrului, se pușeră în fața intrării pieței trăsurilor și respinseră ori ce sanie, cu rugămintea: — Indărăt, îndărăt! nu mergeți la balul Jidanilor! In acel moment interveni prefectul

aceste scoupe, va mai cugeta la interesul particular.

Sunt măhnit, că nu m'am întâmplat și eu să iscolesc, în frunte cu toți, programul Unirei ce ați făcut, d'ar cred, că ai fi iscolit după rugămintea ce ți-am făcut d-tale de a mă subscrie, ori unde vei subscrie d-ta etc.

8. Actul de adesiune la dorințele națiunii din județul Băcăului din 8 (20) Iunie 1856 Băcău.

Venind vremea de a vorbi și noi pentru binele țării noastre și a ne arăta dorințele unui viitor mai bun, ne-au strins acum într'un ouget și într'o gândire desbătând cu mare cumpănire asupra tuturor împrejurărilor noastre politice, toți ne-am hotărât din suflet pentru unirea Principatelor și erăși pentru unirea Principatelor! Dorim această unire din sufletul nostru și o întărim. Dea Dumnezeu, că toți Românii să se unescă la acest mare princip al fericii urmașilor noștri.

(Urmăz mulțimea iscoliturilor fără nici o distincție de ranguri și de titluri.)

poliției și gendarmii pedestri. Manifestanții sunt somați-ragați a se retrage, și ei cu doi scripcari în frunte se îndreptă spre strada Cogălniceanu...

Armata și flota Greciei și a Turciei.

GRECIA. In timp de războiu efectivul armatei grecesci se presintă astfel:

55 bat. de inf. à 1000 omeni	61.620
18 escadr. à 150 omeni	2.880
29 baterii, à 6 tunuri, à 130 omeni	6.942
16 comp. geniu	4.682
Tren de echipagii	2.000
Gendarmeria	4.000
Total	82.125

Armata teritorială: 8 ani à 12000 omeni 96.000, reducându-se 20 la sută, rămâne 76.800 omeni. Adevărat Grecia poate dispune la un moment dat de 150.000 omeni armați.

Flota se compune din:

2 cuirasate 1889-90	cu 90 tunuri
1 corv. cuirasată 1869	" 20 "
1 garde-côte 1867	" 8 "
1 incrucișetor 1880	" 2 "
3 coverte 1858-85	" 37 "
9 canoniere 1858-84	" 27 "
51 torpilore	
68 bastimente	184 tunuri.

Personalul flotei se compune din: 2 contra amirali, 10 căpitani de vase, 16 căp. de fregată, 20 căp. corvetă, 63 locot. de vase, 58 sub-locot. 169 ofițeri, 16 cadreți, 19 ingineri și mecaniciani, 26 ofițeri sanitari, 587 sub-ofițeri, 1643 mateloți.

TURCIA. Efectivul armatei de pe uscat a imperiului turcesc, se poate ridica în timp de războiu la 700 mii omeni, cuprindându-se bine înțeles, și armatele din Asia Mică și din Arabia.

Flota se compune din:

3 cuirasate 1868-85	cu 37 tunuri
2 nav. cu turela 1864-92	" 32 "
3 bast. cu bat. blindate 1864-65	" 33 "
12 cor. cuirasate 1864-75	cu 91 "
1 monitor cuir. 1868	" 5 "
11 canon. cuir. 1859-89	" 12 "
2 canon. de răs. 1864	" 4 "
15 torp. de I cl. 1888-92	
7 torp. de II cl. 1885-90	
2 incruciș II cl. 1890-92	" 18 "
3 yahturi 1861-88	
3 aviso	
64 bastimente	232 tunuri.

Personalul marinei se compune din: 2 amirali, 9 v.-amirali, 16 c. amirali, 130 căp. de vase, 35 căp. de fregate, 35 căp. de corv., 300 locot.-căp., 450 locot.-997 ofițeri; 480 mecaniciani, 50 de medici, 40 comisari, vre-o 3000 sub-ofițeri și mateloți.

Un nou institut românesc de băni în Lugos.

Lugos, Febr. 1897.
P. T. Public! Subscriși interesați de bunăstarea materiale și înaintarea industriilor și agronomilor noștri, încă la finea anului trecut am hotărât înființarea unei Asociațiuni de păstrare și anticipațiuni; emițând un număr nedeterminat de acțiuni în valoare nominale de 30 fl. respective 60 corone.

Scopul asociațiunii noastre, care ați e constituită sub firma „Economia” asociațiune de păstrare și anticipațiuni în Lugos este: a acorda în prima linie împrumuturile necesari acționarilor aceleia și conduși de dorința de a putea desvolta și în masele mai s'arace ale poporului spiritul de economisire și cruțare; pentru a face posibil fiă-cărui individ a putea subscrie acțiuni, am hotărât ca acțiunile să se potă solvi și în rate lunari à 50 cr., respective o coronă de fiă-care acțiune. Quotele est mod solvite se vor chita prin libel.

Fiă-care acționar va avea a mai solvi pe lângă acesta fără considerare la numărul acțiunilor subscribe și odată pentru totdeuna, ca taxă de înscriere suma de 1 fl. 50 or. respective 3 corone.

Posesorii de una s'eu mai multe acțiuni sunt îndreptățiți a ridica dela Asociațiunea noastră împrumuturi cu 8%. Institutul nostru primesce, și depuneri pe lângă 5%.

Aducând aceste la cunoscința P. T. Public deodată avem onore a-l invita să binevoiască a participa la institutul nostru de băni.

Vincentiu Grozescu, protopop gr. cat. ca

director: *Stefan Bercianu*, proprietar, I.; vice-președinte; *Vasiliu Petrovics*, esactor comitatens, II. vice-președinte: *Dr. Isidor Pop*, advocat. instit.; *Jacob Popescu*, asessor la sedria orfan. ca cassar; *Ioan Tiucu*, co-operator gr. cat., membru în direcțiune; *Ladislau de Petrovny*, secretariu la direcțiunea financiară, membru în direcțiune; *Ilie Lazarescu*, archivariu la magistrat, membru în direcțiune; *Constantin Jucu*, proprietar, membru în direcțiune; *Damaschin Alesandru*, proprietar, membru în direcțiune *Nicolau Munteanu*, archivariu diecesan, membru în direcțiune.

Producțiuni și petreceri.

Producțiune în internatul Vautier. Măne Vineri, la 7 ore s'era se va da în pensionatul d-rei H. Vautier din loc o producțiune musicală-declamatrică cu următorul program: 1) „Salutare dela Maria”, de Fr. Abt, cor cântat de elevele pensionatului; 2) „The Comon Lot” de James Montgomery, declamată de eleva A. Secăreanu; 3) „Walzerroudo”, de Gampert (cor); 4) „Cântec din Exil”, de D. Bolintineanu, declamată de eleva T. Georgesou; 5) „Timp de primăvară” de Schuffy (cor). 6) „Pasărea câtră puii săi”, de Tompa, declamată de eleva L. Osoma; 7) Arie populare unguresci, de Iaschik (cor); 8) Surdul și dentistul”, poesiă (francesă), declamată de eleva P. Reikoff; 9) „Reintorcerea Ieanei”, operetă francesă într'un act, jucată de elevele internatului,

Măestrii cojocari din Lugosii invită la petrecerea de joc, ce o vor arangia Sâmbătă în 20 Februarie n. în sala otelului „Concordia”. Intrarea: de familiă 1 fl. 20 cr., de persônă 50 cr. Venitul curat e destinat pentru procurarea mai multor daruri pe s'ema bisericeii române gr. cor. din Lugos. Ofertele marinimose sunt a se adresa d-lui cassar Mihail Popovici cojocar în Lugos și se vor chita pe cale diaristica.

ULTIME SCIRI.

Londra, 17 Febr. Lui „Times” i-se raportează din Canea: Comanda marinei grecesci încă n'a răspuns la ultimatul puterilor. „Hydra” și încă alte două corăbii grecesci au ajuns la Canea. Una dintre ele a luat erăși drumul spre mare, Două torpilore englese și un incrucișetor frances au plecat imediat în aceeași direcțiune.

In Retimno situațiunea e neliniștitore. Consulii cer cu urgență a se trimite trupe pentru a ap'era casele creștinilor.

Constantinopol, 17 Febr. Trupele aflătore la țermurii turco-grecesci au fost întărite cu 5 bataliōne. Generalul Nesad Omer a fost numit comandant suprem pentru trupele aflătore la țermurii Greciei. Generalul va pleca Vineri la Eleisona. S'a ordonat conchiāmarea catorva bataliōne de redifi.

Toulon, 17 Febr. S'au luat cele mai de urgență m'asuri, ca într'ega marină activă să potă pleca imediat în apele levantine.

Atena, 17 Febr. Ambasadorul german de aici a căp'etat ordin, că deorece s'au trimis trupe grecesci în Creta, să rupă ori-ce legătură cu guvernul grecesc.

Atena, 17 Febr. La dorința esprimată de reprezentanții puterilor, ca trupele grecesci să se retragă din Creta, ministrul de esterne Skuzes a declarat, că trimiterea trupelor grecesci în Creta nu are caracter ofensiv și că s'au trimis numai pentru a întări pacea europeană, a căreia susținere e în interesul Greciei.

Regimentul din Nauplia va pleca spre Creta ađi, er cel din Calamata mâne. Două clase ale rezervei de marină au fost chiāmate sub arme.

Constantinopol, 17 Febr. Turcia a mobilizat 80,000 de omeni. Ea concentrează trupe la granița Macedoniei.

DIVERSE.

Saphir și actorul. — Saphir urmărea pe un actor mediocru vienes ne'noetat cu glumele sale batjocuritoare. Intr'o și actorul l'a luat pentru acesta la răspundere într'un restaurant. S'a născut o dispută înfocată și Saphir îi duse: „Mâne la ameqi îți voi oferi aici oevași, ceea ce nu ți-s'a întâmplat încă în totă viața”.

„Domnii sunt martori ai acestei amenințări!” strigă actorul câtră cei din jurul s'eu. — „Sigur, domnii pot fi mâne toți de față”, răspuse Saphir. In ziua următore la ameqi restaurantul era plin de „martori”, actorul era de față, Saphir însă nu era nicăiri. De-odată chelnerul se apropiă de actor și-i duse: „Afară este un domn, care voesce să vorbescă cu d-ta!”

Actorul alergă afară, acompaniat de preste 20 de persône. Acolo stetea Saphir, care îndată ce zări de actor îi duse: „Așa domnul meu, acuma ai fost chiāmata afară și veđi, acesta încă nu ți-s'a întâmplat în totă viața!”

Celeritatea vântului. Pigeot, directorul institutului meteorologic din Paris, basat pe observațiunile mai nouă meteorologice, comunica următorele date cu privire la celeritatea vânturilor: bórea (aura) face pe minut o cale de 90 metri; vântul lin 360 metri; vântul mai mare 480 metri, vântul forte mare 900 metri, furtuna 1300 m., furtună mare 2100 m., er oceanul 2400 m.

Palatul porcilor. Despre multe palate am audit și cecit, că sunt pe lume, d'ar cumoă și porcii ar avea palate, de asta încă n'am audit până acum. La noi există un singur oraș, pe care îl numesc *Porcopolis* și acest oraș este Steinbruch. Vor gândi unii, că d'or aci va fi și palatul porcilor, d'ar cine crede acesta se înșelă. La noi porcii patrupeđi încă n'au ajuns la atâta cinste ca pe s'ema lor să le ridice palate, pentru-că datoriile sunt prea mari și bani prea puđini. Numai puđin să ne gândim însuși și îndată vom afla țera, în care și porcii au palate în rând cu boerii. Țera acesta este America și anume în orașul Chicago s'a terminat tocmai acum edificarea unui palat de tot frumos pentru porci, la care au lucrat de doi ani. In acest palat pot „locui comod” 200,000 porci și mai grași și mai slăbuți. Grandiosul edificiu are 7 etajii și cupține 36 grajduri și 22 coridóre. Palatul cuprinde o suprafață de 19 și jumătate hectare; pentru edificarea lui s'a folosit 5½ milioane metri lemne de brad.

Literatură.

In timpul cel mai scurt pun la tipar un volum de povești populare, constatator din vre-o 60 povești și snove. Opul va da cam 25-30 cōle tipărite, în formatul vol. I. tip. la 1886 și al II vol. tip. la 1895. Din lipsa speselor de tipar însă nu-l pot da tipărireii până voi fi asigurat de acele spese. Rog deci, pe cei ce vor a vé poveștile mele, să binevoiască a se abona cu grăbire. Prețul unui es., de 1 fl. 75 or. (5 lei noi), este a se trimite autorului-editor: *Ion Pop-Regaganul în Retteg.* (Transilvania.)

Deschidere de abonament la manualul școlar „Fisica esperimentală” ediția II-a cu figuri intercalate, emendată, revădută și întocmită în mod practic, cu prețul de 15 cr. exemplarul. D-nii învățători — colegi, cari doresc a vé acest manual practic pe s'ema școlariilor lor, binevoiască, prin o carte de corespondență, a mă avisa, cam de câte exemplare ar vé trebuință. Prețul numai după ce va ap'ere acest manual mi-se va trimite. *Beregsou*, (Beregszó) Temes 3 Februarie 1897. *Emeric Andreescu*, învățător în pens.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Malor.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Februarie 1897.

Bonta ung. de aur 4%	121.20
Bonta de corone ung. 4%	99.20
Impr. oil. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.--
Impr. oil. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.25
Oblig. oil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.40
Bonuri rurale croate-slavone.	98.--
Impr. ung. cu premii	152.--
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	138.75
Renta de hartie austr.	101.40
Renta de argint austr.	101.60
Renta de aur austr.	123.40
Losuri din 1860	142.50
Actii de ale Băncei austro-ungare.	950.--
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	396.--
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	363.50
Napoleonori	9.52
Mărci imperiale germane	58.72 1/2
London vista	119.95
Paris vista	47.62 1/2
Rente de corone austr. 4%	100.35
Note italiene	45.15

Cursul pietei Braşov.

Din 18 Februarie 1897.

Bancnote rom. Cump.	9.46	Vënd.	9.48
Argint român. Cump.	9.44	Vënd.	9.46
Napoleon-d'ori Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.65	Vënd.	5.70

Ruble ruseşti Cump.	126.--	Vënd.	---
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	---
Lire turceşti Cump.	10.60	Vënd.	---
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nr. 18—1897.
scol.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învăţător la şcoala gr. cat. din Rodnănouă, cl. II., se eserie prin acesta concurs până la 15 Martie n. a. c. inclusive, pe lângă salariul de 300 fl. v. a. anual, primind în rate luare anticipative din fondul şcol. gr. cat. din loc şi 30 fl. v. a. relut anual, de quartir.

Suplicantii au să-şi susternă acestui presidiu până la terminul de sus, cererile instruite cu diploma de calificătiă şi din l. maghiară şi eventualile atestate de serviciu de până acum şi de purtare morală, în ori-gine ori copii autentice.

Presidiul senatului şcol. gr. cat.

Rodnă nouă (Uj-Rodna) 14 Febr. 1897.

(p. u. Ö.-Rodna).

Presidele: **Harion Filipoiu,** Not.-senatului:
Pamfilu Grapini,
par. gr. cat. (1193,1--1). preot gr. cat.

Entreprisă de pompe funebre
pe deplin arangiată, asortiment frumos
este de vëndare
cu condiţiuni favorabile.

Informaţiil se dau: Strada Porţi (Caldărari) Nr. 3.

A V I S!

Prenumerătiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face şi reinci ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonati să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lamurit şi se arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Numere singuraticice din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

Pilulele pentru Curăţirea Sângelui
mai nainte numit „PILULE UNIVERSALE“ ale lui
I. P S E R H O F E R

merită cu tot dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escellent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăţite şi puţine familii se vor afla la cari ar lipsi o mică provisiune din acest medicament de casă escellent.

S'au recomandat şi se recomand de cătră mulţi medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferinţelor, ce provin în urma relei mistuirii şi constipaţii, precum: perturbarea în circulaţiunea feriei, suferinţa de ficat, slăbirea maţelor, colica cu venturi, congestiunea la creeri hămorhoide (viza de aur) şi c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemieii şi asupra bôlelor ce isvorăse din acesta, precum: gălbănare, dureri de cap nervose ş. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăza aşa de uşor, încât nu pricinuesc nici cele mai mici dureri şi pentru aceea le pôte folosi şi cele mai slăbite persoane, chiar şi copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena** şi costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. trimiţându-se francoat ou rambursă 1 fl. 40 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puţin de un sul nu se pôte espeda.

N. B. În urma lăţirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme şi numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge ale lui **I. Pserhofer** şi numai acelea sunt veritabile, a căror instrucţiune pentru folosire este provădută ou iscălitura **I. Pserhofer**, şi cari pörtă pe capacul cutiei tot aceeaşi iscălitură în colóre roşii.

Dintre nenumeratele scrisori, prin cari consumenţii acestor pilule mulţameso pentru redobândirea sănăţii după cele mai varii şi grele bôle, lasăm să urmeze aci puţine numai, cu observarea, că ori-cine a întrebunţat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoiesc de a-mi trimite éráşii 15 suluri din escelentele D-Tale piluri pentru curăţirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocazie Vă aduc mulţămiriile mele pentru efectula de minune ată piluriloră D-tale.
Cudistinsă stimă,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voinţa lui D-şeu că pilulele D-v. au ajuns în mânilor mele, şi rezultatul dela acestea îl atribui Dv. Mă recisem în patul de leusă ast-fel încât nu mai puteam lucra şi aşi fi sigur deja mörta, decât nu m'ar fi scăpat minunatele Dv. pilule. D-şeu să vă binecuvintese de mii de ori. Am confienţa, că pilulele Dv. mă vor face de tot sănătosă, aşa precum a folosit şi altora.
Theresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătuşei mele de 60 ani îi esprim oea mai căldurosă mulţămire. Dăusa a suferit 5 ani de catar la stomac cronic şi de apă. Viéta i era un chin şi se credea deja de perdută. Priu întâmplare a căpătat o

cutiă ou escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, şi după o întrebunţare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă, **Iosefa Weinzettel.**

Eichengraberamt bei Gföhl,
27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rógă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositoare şi escelente. Nu pot întrelăsa fără ca să Vă esprim recunoscinţa mea în privinţa velorei acestoră pilule, şi le voi recomanda unde numai se va puté tuturor suferinşilor. Vă autorisez, ca această a mea mulţămită să o folosiţi după plac şi pe cale publică. Cu distinsă stimă **Ignaz Hahn.**

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr. Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele Dv. universale purificătoare de sânge. Numai minunatele D-v. pilule am să mulţamesc, că am scăpat de o suferinţa de stomach, care m'a chinuit 5 ani. Aceste pilule n'are să-mi lipsescă nici-odată şi esprim prin această mulţămirea mea cea mai căldurosă.

Cu cea mai mare stimă, **Ana Zwickl.**

Francu se efectuează acele comande numai dacă se trimite mai nainte şi resp. porto postal, în casul acesta spesele sunt cu mult mai eftine, decât la trimiteri cu rambursă. **Ca veritabile sunt a se privi numai acele pilule a căror instrucţiune este provădută ou iscălitura I. Pserhofer, şi cari pörtă pe capacul fiă-cărei cutii tot aceeaşi iscălitură în colóre roşii.**

Sus amintitele specialităţi se află şi în Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 2.

1126,4—6

Liquor Bernhardiner din plante de Alpi, dela **W. O. Bernhard** în Bregenz, în contra tuturor greutăţilor de stomac. O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifă americană, cel mai bun mijloc în contra tuturor suferinşelor rheumatice: durerilor la şira spinării, junghieri, ischias, migrenă, dureri nervose de dinti, dureri de cap, junghieri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, o sticlă 50 cr.

Prafuri în contra tusei, Flakerpulver în contra catarului, răguşelei etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francată 60 cr.

Franzbranntwein cu séu fără sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degerătorei de **I. Pserhofer**, de multă ani recunoscută ca cel mai sigur remediu contra suferinşeloră de degerătură de tot felul, precum şi spre viadeocarea ranelor foarte invecchite, 1 borcan 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Stoll, Kolapraeparate, escellent mijloc pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac şi la bôle de nervi.

Kola-Elixir séu Vin un litru 3 fl. Ună jumătate litru 1 fl. 60 cr. Un pătrar de litru 85 cr.

Balsam în contra guşilor mijloc probat în contra umflătorei la gât. Un flacon 40 cr cu trimiterea francată 65 cr.

Esenţă de viéta, (Picăturile din Praga) în contra stomacului stricat, mistuirii relei, greutăţi de tot felul, nu medicament de casă escellent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri în contra asudărei piciorilor. Acest praf delătură asudatul piciorilor şi mirosul neplăcut, conservă încălţăminte şi este probat ca nestricăcios. Preţul unei cutii 50 cr., cu trimitere francată 75 cr.

Sucul - Spitzweggerich, un medicament de casă foarte cunoscut şi escellent în contra catarului, răguşelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticluţe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de un lung şir de ani recunoscută de medici ca cel mai bun mijloc pentru crescerea perului. Un borcan elegant adiuat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. **Stuedel**, la rane din lovitură şi impuns, la tot felul de bube rele şi la unflatură invecchite, ce se sparg periodic la picior la deget, la răni şi aprinderile de ţiţe şi la multe alte suferinţe de acest soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă, de **A. W. Bullrich**. Un medicament de casă escellent în contra tuturor urmărilor digestiunei stricate, precum: durere de cap, ameţeli, cărcii la stomach, acrolă în gât, suferinţe hămoridale, constipaţiune etc. Un pachet 1 fl.

Mia-Poco, medicament escellent în contra durerii de cap, de măsele, reumatism etc. 1 fl.

Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialităţile farmaceutice indigene şi streine, anunţate prin toate diarele austro-ungare şi la cas, când unele din aceste specii nu s'ar afla în deposit se vor procura la cerere prompt şi ieftin.

Trimiterile prin poştă se efectuează iute, decât se trimite preţul înainte, comande mai mari şi cu rambursă a preţului.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.